MENTERA

mentera.cymru

Cynllun Lleihau Carbon Mentera 2025

Lluniwyd y Cynllun Lleihau Carbon hwn yn unol â'r Safon Dechnegol ar gyfer Cwblhau Cynlluniau Lleihau Carbon ac yn unol â Nodyn Polisi Caffael Swyddfa'r Cabinet (PPN) 06/21. Y cyfnod adrodd ar gyfer y rhifyn hwn o'r cynllun yw 1 Ionawr 2025 i 31 Rhagfyr 2025.

Cyd-destun Polisi

Mae polisi hinsawdd y DU wedi'i fframio gan Ddeddf Newid Hinsawdd 2008, a ddiwygiwyd yn 2019 i sefydlu ymrwymiad cyfreithiol rwymol i'r DU gyflawni allyriadau nwyon tŷ gwydr sero net erbyn 2050. Mae polisi caffael Llywodraeth y DU yn ei gwneud yn ofynnol i gyflenwyr sy'n bidio am gontractau mawr yn y sector cyhoeddus gyhoeddi Cynlluniau Lleihau Carbon sy'n dangos ymrwymiad credadwy i sero net.

Yng Nghymru, mae Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 a Deddf yr Amgylchedd (Cymru) 2016 yn sefydlu fframwaith deddfwriaethol ar gyfer datblygu cynaliadwy a chyllidebu carbon. Mae arferion rheoli amgylcheddol Mentera yn cyd-fynd â'r amcanion polisi ehangach hyn ac yn cyfrannu at liniaru'r hinsawdd ledled Cymru, gan gynnwys targed Llywodraeth Cymru i'r sector cyhoeddus gyflawni allyriadau carbon sero net erbyn 2030.

Gwaelodlin Ôl Troed Allyriadau

Blwyddyn waelodlin: 2019.
Cyfanswm yr allyriadau sylfaenol: 125.9 tCO2e.

Adrodd ar Allyriadau Cyfredol (Blwyddyn Galendr 2025)

Cwmpas 1 – Nwy Naturiol	13.72 tCO2e
Cwmpas 2 – Trydan (gan gynnwys defnydd amcangyfrifedig - defnydd o eiddo)	10.40 tCO2e
Cwmpas 3 – Teithio Busnes (nid yw teithio i'r gwaith wedi'i gynnwys oherwydd cyfyngiadau data)	95.96 tCO2e
Cwmpas 3 – Dŵr	0.06 tCO2e
Cyfanswm yr Allyriadau	120.39 tCO2e

Cyfrifwyd bod cyfanswm yr allyriadau ar gyfer blwyddyn adrodd 2025 yn 120.39 tCO2e. Mae hyn yn cynrychioli gostyngiad o tua 4.4% o'i gymharu ag allyriadau'r flwyddyn waelodlin o 125.9 tCO2e. Rhwng 2025 a'r flwyddyn waelodlin, bu cynnydd o 30.2% yn nifer y gweithwyr (o 126 o weithwyr yn 2019 i 164 yn 2025).

Trywydd Allyriadau a Thargedau

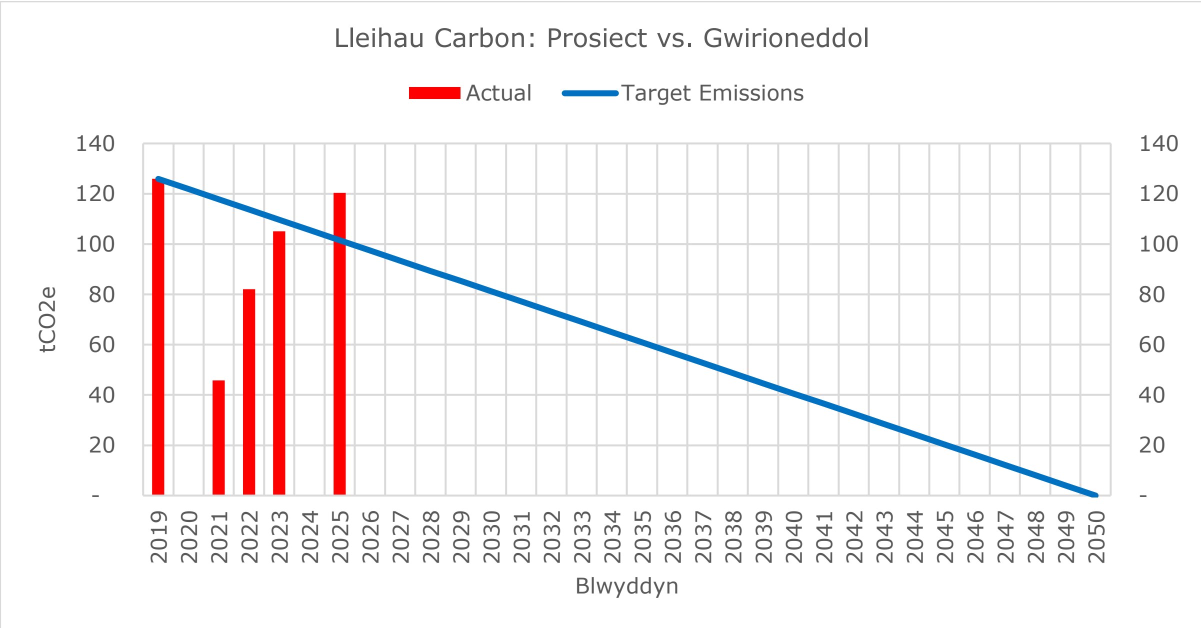

Dylanwadau Allweddol ar Newidiadau o Flwyddyn i Flwyddyn

Cyfanswm yr allyriadau ar gyfer cyfnod adrodd 2025 yw 120.39 tCO_2e, sy'n cynrychioli cynnydd o'i gymharu â'r flwyddyn a adroddwyd yn flaenorol. Mae'r cynnydd hwn yn adlewyrchu gwelliannau yn y cyflawnder o ran adrodd ar allyriadau yn bennaf, yn hytrach na newid sylweddol mewn gweithgarwch gweithredol. Yn y cyfnod adrodd hwn, cynhwyswyd amcangyfrifon o allyriadau trydan ar gyfer sawl safle lle nad oedd data ynni penodol i denantiaid ar gael o'r blaen, sef Caerfyrddin (Yr Egin), Llanrwst (Glasdir), ac M-SParc (Parc Gwyddoniaeth Menai). Cafwyd yr amcangyfrifon hyn gan ddefnyddio dulliau dyrannu arwynebedd llawr a dulliau dwyster ynni swyddfa meincnod, gan ychwanegu tua 9.22 tCO_2e o allyriadau Cwmpas 2 nad oeddent wedi'u cynnwys mewn adroddiadau cynharach. Mae cynnwys yr amcangyfrifon hyn yn darparu cynrychiolaeth fwy cyflawn o ôl troed gweithredol Mentera ac yn alinio'r dull adrodd â gofynion tryloywder PPN 06/21 a chanllawiau Protocol Nwyon Tŷ Gwydr.

Cyfyngiadau Data a Dulliau Amcangyfrif

Mae rhai lleoliadau swyddfa Mentera wedi'u lleoli o fewn adeiladau aml-denant lle mae'r defnydd o ynni yn cael ei fesur ar lefel yr adeilad cyfan. Yn y sefyllfaoedd hyn, nid oes data defnydd ynni penodol i denantiaid ar gael. Er mwyn cynnal adrodd cyflawn ar Gwmpas 1 a Chwmpas 2, amcangyfrifwyd allyriadau sy'n gysylltiedig â'r safleoedd hyn gan ddefnyddio dulliau dyrannu arwynebedd llawr a meincnodi dwyster ynni swyddfa sy'n gyson â'r Protocol Nwyon Tŷ Gwydr.

Addasiad solar ffotofoltaidd: Ar gyfer safle Uned 3 Aberystwyth, didynnwyd y cynhyrchiad solar ffotofoltaidd a gofnodwyd (8,178 kWh) o ddefnydd trydan gros y safle i gyfrifo trydan net a fewnforiwyd, gydag allyriadau Cwmpas 2 wedi'u cyfrifo gan ddefnyddio ffactor trydan grid y DU (0.177 $kgCO_2e/kWh$); cafodd y didyniad ei gapio ar ddefnydd trydan mesuredig y safle i atal mewnforion negyddol.

Mentrau Lleihau Carbon wedi'u Cwblhau

- Gosod ac optimeiddio cynhyrchu ffotofoltaidd mewn swyddfeydd dethol.
- Amnewid goleuadau fflwroleuol gyda goleuadau LED mewn sawl safle.
- Amnewid boeleri a gwelliannau effeithlonrwydd ynni yn swyddfa Caerdydd.
- Polisïau gweithio hybrid yn lleihau'r galw am deithio a chymudo yn y swyddfa.
- Mwy o ddefnydd o offer cydweithio digidol a fideo-gynadledda.
- Monitro perfformiad amgylcheddol drwy'r System Rheoli Amgylcheddol.

Mentrau Lleihau Carbon Cynlluniedig

- Gwella casglu data amgylcheddol o safleoedd â mesuryddion a rennir.
- Casglu gwybodaeth am gerbydau staff i fireinio cyfrifiadau allyriadau teithio’r busnes.
- Asesu cyfleoedd ychwanegol ar gyfer cynhyrchu solar ffotofoltaidd.
- Parhau i drosglwyddo i oleuadau LED ac offer effeithlon ar draws swyddfeydd.
- Ehangu mentrau ymwybyddiaeth amgylcheddol a rhaglenni ymgysylltu staff.
- Gwerthuso'r posibilrwydd o gynnwys allyriadau cymudo yn y dyfodol o fewn gwaith adrodd Cwmpas 3 lle mae data'n caniatáu.
- Archwilio cyfleoedd gwiriadwy ar gyfer gwrthbwyso carbon ar gyfer allyriadau gweddilliol.

Targedau Lleihau Allyriadau

Nod Mentera yw lleihau allyriadau gweithredol i tua 50 tCO_2e erbyn 2029 fel rhan o'n llwybr tuag at gyflawni allyriadau sero net erbyn 2050.

Datganiad a Chymeradwyaeth

Mae'r Cynllun Lleihau Carbon hwn wedi'i gwblhau yn unol â Nodyn Polisi Caffael (PPN) 06/21 a'r canllawiau a'r safon adrodd gysylltiedig ar gyfer Cynlluniau Lleihau Carbon.

Mae allyriadau wedi cael eu hadrodd a'u cofnodi yn unol â'r safon adrodd gyhoeddedig ar gyfer Cynlluniau Lleihau Carbon a Safon Cyfrifyddu ac Adrodd Corfforaethol y Protocol Nwyon Tŷ Gwydr (GHG). Mae'r cynllun yn defnyddio Ffactorau Trosi Nwyon Tŷ Gwydr priodol Llywodraeth y DU ar gyfer Adrodd ar Gwmnïau.

Mae allyriadau Cwmpas 1 a Chwmpas 2 wedi'u hadrodd yn unol â gofynion Adrodd Ynni a Charbon Syml (SECR), ac mae'r is-set ofynnol o allyriadau Cwmpas 3 wedi'u hadrodd yn unol â'r safon adrodd gyhoeddedig ar gyfer Cynlluniau Lleihau Carbon a'r Safon Cadwyn Gwerth Gorfforaethol (Cwmpas 3).

Mae'r sefydliad yn cadarnhau ei ymrwymiad i gyflawni allyriadau nwyon tŷ gwydr Sero Net erbyn 2050.

Bydd Mentera yn parhau i fesur, monitro a lleihau ein hallyriadau nwyon tŷ gwydr a byddwn yn diweddaru'r Cynllun Lleihau Carbon hwn yn flynyddol i adlewyrchu cynnydd yn erbyn ein targedau a gwelliannau o ran argaeledd data a pherfformiad amgylcheddol.

Llofnodwyd ar ran Mentera:

Enw: Llŷr Roberts

Swydd: Prif Weithredwr

Llofnod: Llŷr Roberts

Dyddiad: 26/03/2026